

PRAKTICKÉ RADY

Jak neplatit za letenky víc, než musíte.

Pravidlo sobotní noci. Toto je zlaté pravidlo v letecké přepravě a neznamena nic jiného, než že v konečném cíli vaší cesty musíte pobýt minimálně jednu noc, a to právě tu ze soboty na neděli. Zda odletíte již ve středu a vrátíte se třeba až za 2 týdny, nehraje žádnou roli. Cena takové letenky může být až o 70% nižší než cena letenky která toto pravidlo nespĺňuje. Pokud tedy cestujete v neděli a vracíte se např. ve středu, určitě se Vám, vyplatí připlatit si 1 noc v hotelu a ještě ušetříte. Důvod, který letecké společnosti k tak velké disproporci vede, je ten, že ve všední dny cestují převážně obchodníci, zatímco víkendy jsou doménou turistů.

Minimální a maximální pobyt.

Další možností jak ušetřit, je přizpůsobit svůj pobyt minimálnímu a maximálnímu počtu dní určenému podmínkami letenky. Nejlevnější letenky obvykle omezují návrat na max. 1 měsíc po odletu, zatímco letenky dražší se odlišují platností 3, 6 i 12 měsíců. Minimální pobyt je obvyklý u letenek dálkových, kde se obvykle pohybuje od 3 do 10 dnů. Jedním z faktorů, které mohou ovlivnit cenu letenky, je počet dnů před odletem, kdy je třeba letenku zaplatit. U nejlevnějších letenek to obvykle bývají 2 týdny.

Nešetřete na nepravém místě.

Nejlevnější letenky jsou omezeny celou řadou podmínek. K těm základním patří to, že termín odletu je fixní a nelze ho libovolně měnit. Některé letenky zcela propadají, kdy je neproletíte, u jiných obdržíte zpět jen určitou část ceny, u některých lze změnit termín odletu za nemalý poplatek. Pokud si tedy nejste jisti termínem odletu, či zda vůbec poletíte, může být pro vás výhodnější koupit si letenku dražší, u které můžete změnit rezervaci. Ptát se cestujícího na věk není v letecké společnosti proti etiketě.

Řada společností poskytuje výrazné slevy v závislosti na věku cestujícího. Miminko platí pouhých 10%, dítě do 12 let 50-67%, další slevy existují pro studenty či mládež do 26 let a zkrátka neprijdou ani důchodci.

Čím více, tím levněji.

OK Plus (ČSA), Flying Dutchman (KLM), Miles & More (Lufthansa), Executive Club (British Airways), Diamond Club (British Midland), Marco Polo Club (Cathay Pacific), Voyager (South African Airways) a další... Tolik různých nabídek, a přece mají jedno společné: jsou to programy pro stálé zákazníky (neboli věrnostní programy či Frequent Flyer Programmes) vybraných leteckých společností.

V době, kdy konkurence mezi leteckými společnostmi roste a úroveň poskytovaných služeb je na stále vyšší úrovni, zbývá jen málo možností, jak cestujícího přesvědčit, aby při koupi letenky požadoval konkrétní leteckou společnost. Jednou z nich se stal i Frequent Flyer Programme.

Podmínky jednotlivých programů se mohou lišit, ale princip zůstává vždy stejný: Čím více kilometrů (mílí) cestující nalétá s jednou leteckou společností, tím více výhod získává. Při registraci obdrží identifikační kartu a od té chvíle se mu začnou za každou proletěnou letenku načítat body. Po dosažení určitého limitu získá cestující nárok na stříbrnou nebo dokonce zlatou kartu. Tato karta platí obvykle po dobu 1 roku a opravňuje cestujícího k řadě výhod.

K těm nejžádanějším patří samozřejmě nárok na získání volné letenky pro sebe nebo další osobu, tzv. upgrade do vyšší cestovní třídy v případě volného místa, bezplatná nadváha zavazadel, vstup do Business salonku na letišti či přednostní odbavení na vytížených linkách.

Aby cestující získal nárok na volnou letenku, nemusí zdaleka cestovat až tak často. Nejrozšířenějším programem v České republice je jednoznačně Frequent Flyer Programme Českých aerolinií OK Plus. V tabulce uvádíme příklady úseků, které musí cestující proletět, aby získal nárok na volnou letenku. Že to není tak obtížné?

Počet proletěných zpátečních letenek	Třída	Příklady destinací	Nárok na volnou zpáteční letenku v ekonomické třídě do destinaci jako například
2	Business	Abu Dhabi, Dubai, Tel Aviv, Káhira	Londýn, Paříž, Řím, Bukurešť
3	Business	Bangkok, Montreal, New York, Toronto	Abu Dhabi, Dubai, Tel Aviv, Káhira
3	Ekonomická	Bangkok, Montreal, New York, Toronto	Londýn, Paříž, Řím, Bukurešť

K dalším výhodám věrnostních programů patří i to, že jsou často propojeny mezi sebou. Např. člen Executive Clubu British Airways může získat body, i když cestuje s Quantasem či Cathay Pacific. Na těchto programech se podílí i řada hotelových řetězců a půjčoven aut.

A proto neváhejte - již dnes si vyžádejte přihlášku ke členství u letecké společnosti a zítra objednejte letenku u své cestovní kanceláře, která výhody plynoucí z vašeho členství v programu uplatní. Cestování je potom jedna radost.

Není pokoj jako pokoj.

"No co to je za služby," rozčiluje se paní Roztomilá na hotelové recepci. "Přijely jsme s kolegyní na veletrh, celý den jsme na cestě a vy nám dáte pokoj s jednou postelí. Abychom se o tu peřinu v noci snad popraly...na voucheru přece jasně stojí double room! A to neumím umět anglicky, abych věděla, že double znamená postele dvě."

V předchozích dvou kapitolách jsme si řekli, jak se levně a pohodlně dostanete do cílové destinace. Tím však vaše cesta teprve začala. Abyste se nedostali do situace paní Roztomilé, budeme se dnes věnovat hotelovému ubytování. Jistě už tušíte, že dotyčná dáma neměla pravdu. Double room ve skutečnosti znamená pokoj s jednou velkou postelí pro dva. Pojedete-li tedy s manželem či manželkou na dovolenou, žádejte double room, v řadě hotelů lze specifikovat i velikost postele (king size či queen size). Paní Roztomilá si měla objednat twin room, což je pokoj s dvěma oddělenými postelemi. Hotelový personál Vám rád vyjde vstříc, pokud předem oznámíte, jaké ubytování požadujete: kromě apartmá (suite), které se skládá z jedné nebo více ložnic a oddělené místnosti pro jednání či jen příjemné posezení, lze objednat i pokoje propojené (connecting rooms) či pokoje sousedící (adjoining rooms). Ve 4 a 5-ti hvězdičkových hotelích se jednotlivé pokoje liší i vybavením. Lze si objednat pokoj standard (základní), superior nebo de luxe (ten má obvykle kromě větších rozměrů i lepší výhled a celou řadu drobností, které Vám zpříjemní pobyt). U ceny pokoje si vždy ověřte, zda obsahuje daň (VAT), poplatek za služby (service charge) a snídani.

V řadě zemí je zvykem uvádět cenu bez těchto poplatků a host je po příjezdu nemile překvapen. Cena se totiž může zvýšit až o 30%. Ve Velké Británii například nebývá snídaně téměř nikdy zahrnuta v ceně ubytování a její cena může být značná. Často si však lze vybrat z různých druhů snídaně podle vlastní chuti a peněženky. Nejlevnější je kontinentální snídaně, která obvykle obsahuje pouze výběr teplých nápojů, ovocný džus či ovoce, pečivo, máslo, džem, v některých případech i jogurt, müsli či studenou místu. Tzv. teplá, anglická či americká snídaně pak navíc zahrnuje i vejce připravená na libovolný způsob (míchaná, smažená, do skla, atd...). Velmi příjemné bývají snídaně podávané formou švédských stolů, ale i tam číšník často sleduje, zda konzumujete ze stolu studeného nebo i teplého.

Procesu, který probíhá na recepci při vašem příjezdu, se říká check-in a hosté by ho měli absolvovat mezi 14:00 a 18:00. Pozdější nebo naopak časnější příjezd je hotelu třeba oznámit předem. I když máte pokoj předem zaplacený, často po vás bude recepční požadovat zálohu nebo kreditní kartu na případné další výdaje (telefon, minibar, praní prádla). Při odjezdu absolvujete tzv. check-out, který je třeba provést před 12:00. Není-li hotel plně obsazen, je možné požádat i o tzv. late check-out (pozdější odhlášení).

Rada hotelů poskytuje věrnostní karty svým stálým hostům. Po nasbírání určitého počtu bodů pak máte možnost získat nárok na slevu či tzv. upgrade do pokojů vyšší kategorie. Tyto programy jsou často spojeny s obdobnými programy leteckých společností a jejich výhod můžete využívat po celém světě v rámci sítě jednotlivých mezinárodních hotelových řetězců.

Pronájem vozu často vyřeší váš problém.

Pan Novotný pracuje pro velkou farmaceutickou firmu, která má pobočky po celém světě. Často jsou však umístěny na místech vzdálených od nejbližšího letiště i několik desítek kilometrů. Na počátku své kariéry utratil vysoké částky za taxíky a znal jen cestu z letiště do pobočky. Často litoval, že nevidí nic z krásné přírodní scenérie či pamětihodností měst, která míjel. Rozhodl se tedy pro pronájem vozu a od té doby na něj nedá dopustit. "Jsem svým pánem, cestuji pohodlně, zastavím se tam, kde potřebuji a ještě ušetřím."

A o tom, jak takový pronájem funguje, si budeme povídat. Ve chvíli, kdy znáte přesný program cesty, je vhodné auto zarezervovat. Rezervaci vám zajistí některá z poboček mezinárodních půjčoven aut (Hertz, Aivs, aj.) nebo kterákoli cestovní kancelář vybavená rezervačním systémem pro prodej letenek. Rezervace není podmínkou, ale dá Vám jistotu, že požadovaný vůz na vás po příletu již bude čekat. Typy vozů jsou rozděleny do mnoha kategorií a záleží jen na vašem vkusu a peněžence, pro který se rozhodnete. V zásadě je třeba specifikovat třídu vozu (např. ekonomická je Opel Corsa, standardní Opel Astra, atd.), typ vozu (např. 2 dvéřový, kabriolet či džíp), převodovku (automatická či manuální) a požadavek na klimatizaci. Do každé skupiny patří vozy několika značek, které splňují požadovaná kritéria. Řidiči musí být minimálně 25 let a musí vlastnit mezinárodní řidičský průkaz. Pro platbu se doporučuje kreditní karta, jejíž autorizace na počátku pronájmu garantuje půjčovně "kredit" zákazníka.

Pronájem automobilů je totiž velice rizikovým obchodem, kdy půjčovna vydává klientovi vůz v hodnotě statisíců korun a potřebuje mít jistotu, že vůz bude včas a v pořádku vrácen. Skládat zálohu ve výši vozu je pochopitelně nereálné. Často tak nelze stanovit předem hodnotu pronájmu, protože klient se může rozhodnout pronájem prodloužit. Obecně platí, že vůz se pronajímá a vrací s plnou nádrží. Benzín si platí klient sám a půjčovně hradí pouze pronájem.

Nemusíte se však bát, že když s půjčeným vozem havarujete nebo Vám ho někdo odcizí, zaplatíte půjčovně plnou částku. Každý pronájem automaticky zahrnuje pojištění proti poškození třetí strany (povinné ručení) v minimální zákonné výši v závislosti na zemi, kde je vůz registrován. Pro případ poškození či odcizení pronajatého vozidla lze jako volitelnou službu uzavřít pojistnou smlouvu, která kryje jak celé vozidlo, tak jeho části. Ani touto pojistnou smlouvou se však nevyhnete tzv. spoluúčasti.

Výhodou pronájmu je, že na vás vůz čeká na jednom místě a vrátit ho můžete v jiné pobočce, třeba i v jiné zemi. I půjčovny aut nabízejí stálým zákazníkům zvýhodněné tarify a často lze u nich uplatnit členství ve Frequent Flyer programu leteckých společností.

Jak bezpečně cestovat a chránit své zdraví.

Každým rokem přibývá počet lidí, kteří cestují do nejrůznějších krajů světa. Dopravními prostředky se dnes každý teoreticky může dostat na jakékoli místo na zemi během několika hodin, a tak se cestování mimo jiné stává i prostředkem šíření nových infekčních nemocí nebo již známých nemocí, které se v určitých oblastech po léta nevyskytovaly.

Před odjezdem na dovolenou do exotických krajů je tedy vhodné se informovat o nemocích vyskytujících se v dané zemi a o možnostech očkování proti nim. Očkování je nutné diskutovat s lékařem, který vždy zváží riziko nákazy v závislosti na délce pobytu, na typu cesty (riziko nákazy tropickými nemocemi je mnohem větší u těch, kteří chtějí pronikat do nitra přírody či žít mezi místními obyvateli a stravovat se s nimi, než u těch, kteří mají v úmyslu nocovat v luxusních hotelích a pohybovat se pouze v určitých oblastech), na zdravotním stavu cestovatele, na ročním období a na dalších faktorech.

Při cestách do tropů a subtropů se často očkuje proti hepatitidě typu A, B, břišnímu tyfu, žluté zimnici (rovníkové oblasti Afriky a Jižní Ameriky), japonské encefalitidě (jihovýchodní a severovýchodní Asie), meningokokovým meningitidám. Očkování proti žluté zimnici je jako jediné mezinárodně vyžadováno u lidí cestujících do zemí výskytu této choroby. Před odjezdem je také vhodné přeočkování nebo kontrola protilátek proti tetanu a dle oblasti výjezdu případně i očkování proti záškrtu nebo dětské obrně. Malárie se vyskytuje jak v Africe, Asii tak i v Jižní Americe. Pro prevenci malárie se užívají tablety, které se začínají podávat týden před odjezdem, užívají se po celou dobu pobytu v rizikové oblasti a ještě 2 týdny po příjezdu.

Během pobytu v zahraničí je samozřejmě nutné dodržovat určitá pravidla, která pomohou při ochraně před častými problémy cestovatelů - průjmovými onemocněními, sexuálně přenosnými nemocemi, infekcemi přenášenými hmyzem. Mezi tato pravidla lze zařadit pití nápojů (i vody a mléka) pouze z originálně uzavřených balení nebo z převařené vody; nepoužívání ledu do nápojů, požívání ovoce, které lze oloupat, vyvarovat se syrové zeleniny. Pro ochranu před hmyzem užívat repelenty (např. malárie, žlutá zimnice), vyvarovat se náhodných nechráněných styků a chirurgických zákroků (hepatitida B, C, HIV) atp.

Při obtížích po návratu z dovolené bydliště vyhledat lékaře infekčního oddělení.